

ಶ್ರೀ ಶಿಲ್ಪಿ 1008 ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದ್ವಿಪಾಯನತಿಳಿಂ

ಶ್ರೀಪಾದಂಗಳವರಚಿತ್ರ

(ಕ್ರಿ.ಶ 1796 – 1833)

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಶಕ್ರಾಂತಿಕಾಭಿಜ್ಞಾನಂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸತ್ಯಮಾನಸಂ |
ಕೃಷ್ಣದ್ವಿಪಾಯನಂ ವಂಡೆ ಸುರಪತ್ನವಾಸಿನಮ್ ||

ಸುರಪುರ ನಗರದಲ್ಲಿ ಆರಾಧ್ಯದೇವ ಶ್ರೀವೇಣುಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿ ಪುಷ್ಟಿಣಿಗಳಿವೆ. ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿ ಪುಷ್ಟಿಣಿಯ ದೇಹಿನ ದಿಕ್ಷಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹನುಮಂತ ದೇವರ ಗುಡಿ ಇದೆ. ಇದರ ಅರ್ಚಕರು ಶ್ರೀ ಭೀಮಾಚಾರ್ಯರು ಎಂಬ ಮಹನೀಯರಿದ್ದು. ಇವರು ಶುಕ್ಲಯಜುವೇದದೀಯ-ಕಾಶ್ಯಾಯನ ಸೂತ್ರದ ಕೌಶಿಕ ಗೋತ್ರದ ಮಧ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಪನ್ಮೂರ್ತಿ. ಇವರು ನಾಲ್ಕು ಪಿಡ್ಡನಾಯಕ (ಕ್ರಿ.ಶ.1802–1818) ಅರಸನಿಗೆ ಆತ್ಮೀಯರಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮತ್ಯಣ್ಣ ಮರದ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ ಶ್ರೀಮನ್‌ನಾಥವತೀರ್ಥರು, ಶ್ರೀಅಕ್ಷೋಭ್ಯತೀರ್ಥರು ಏರಫಟ್ಟು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ನದಿಯ ಬಲದಂಡ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ವೇದಾಂತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕ್ರಿ.ಶ.1796 ರಿಂದ 1833 ರ ವರೆಗೆ ಅಂದರೆ 14 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ನಡೆಸಿದರು.

ಶ್ರೀಅಕ್ಷೋಭ್ಯತೀರ್ಥರ ನಂತರ ಕಣ್ಣ ಮರದ ಮೂರನೇಯ ಖೀರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಶತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದರು ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತರಾದರು. ಇವರೂ ಸುಮಾರು (2-3) ಎರಡು-ಮೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಏರಫಟ್ಟು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಕಣ್ಣ ಮರದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಸುರಪುರ, ಶಹಪುರ, ಜೇವರಗಿ, ಕಲಬುರಗಿ ಮುಂತಾದ ನಗರಗಳು ಕೃಷ್ಣ ನದಿಯ ಎಡದಂಡೆಯ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಶ್ರೀ ಕಣ್ಣ ಮರವಿರುವ ಏರಫಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಕೃಷ್ಣನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿಯೇ ಹೋಗಿ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ನದಿಯು ತುಂಬಿ ರಭಸದಿಂದ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಚಳಿಗಾಲದ ನಂತರ ನದಿ ಇಳಿದು ಕಾಲು ಹೊಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಲು ಹೊಳೆಯಾದಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಕಣ್ಣ ಮರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರಬಹುದು. ಇದನ್ನರಿತು ಭೀಮಾಚಾರ್ಯರು ಕಣ್ಣ ಮರವನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ನದಿಯ ಬಲದಂಡ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಂತರಿಸಲು ಯೋಚಿಸಿದರು.

ಭೀಮಾಚಾರ್ಯರು ಸುರಪುರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅಂದರೆ ಸುರಪುರ, ಶಹಪುರ, ಜೇವರಗಿ, ದೇವದುರ್ಗ ಹಾಗೂ ಲಿಂಗಸೂಗೂರು ನಗರದ ಶುಕ್ಲ ಯಜುವೇದದಿಯರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ತಮಗೆ ಆತ್ಮೀಯರಾದ ನಾಲ್ಕು ಪಿಡ್ಡನಾಯಕರನ್ನು ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ.1814 ರಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿದರು.

“ಅರಸರೇ, ಶ್ರೀ ಕಣ್ಣಮುತ್ವ ಈಗ ಏರಫಟ್ಟೆ ಕ್ಕೇತ್ತದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಇಡೀ ಭರತ ವರ್ಷಕ್ಕೇ ಏಕೈಕ ಮತ. ಮತ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದಾಗಿನಿಂದ ಈವರು ಯತಿಗಳು ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೆಡುರಿಸುತ್ತ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಿದರು. ಸಧ್ಯ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಶತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದರು ಮೂರನೆಯ ಏಂಬಾಡಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಏರಫಟ್ಟೆ ಕ್ಕೇತ್ತದಲ್ಲಿ ಈಗೆ ಸುಮಾರು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಮತದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಭಕ್ತರಿಗೆ ನದಿ ದಾಟಿ ಮತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬರುವುದು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಣ್ಣ ಮತದ ಶಿಷ್ಯರು ಶುಲ್ಕಯಜುವೇ ದೀಯರು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಹರಡಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಷ್ಯರು, ಭಕ್ತರು ಮತಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀಪಾದಂಗಳವರು ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸುರಪುರ ಸಂಸ್ಥಾನ ವರ್ತಿಯಿಂದ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಿರಿ. ನೀವು, ನಿಮ್ಮ ಮೂರವರ್ಚರು ಸದಾ ಗೋ-ಭಾರತ್ಯಣ ಪರಿಪಾಲಕರು. ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಜಹಗೀರನ್ನು ಕಣ್ಣ ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟರೇ ಶ್ರೀ ಹರಿ-ಗುರು-ವಾಯುಗಳ ಕೃಪಾಶೀರ್ಣಾದಗಳು ದೊರೆತು ನಿಮಗೂ, ನಿಮ್ಮ ಪರಿವಾರಕ್ಕೂ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ಭಕ್ತರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ....” ಎಂದು ವಿವರಿಸಿದರು.

ಒಂದು ದಿನ ದರ್ಬಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿಪ್ರರ ಸಮಾವೇಶವಾಯಿತು. ಆಗ ಭೀಮಾಚಾರ್ಯರು ಕಣ್ಣ ಮತ ಸ್ಥಳಾಂತರದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಮತಕ್ಕೆ ಜಹಗೀರು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚಚ್ಚೆ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಸರು ಹೇಳಿದರು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರೆಲ್ಲರೂ ಒಕ್ಕೂರಲಿನಿಂದ ಭೇಷ್ಣ, ಭೇಷ್ಣ ಜಹಗೀರು ಕೊಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹುಣಸಗಿ ಗ್ರಾಮ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರ ಸುತ್ತಲಿನ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಟ್ಟು (40) ನಾಲ್ಕುತ್ತ ಗ್ರಾಮಗಳ ಜಹಗೀರನ್ನು ಕಣ್ಣ ಮತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀವ್ರಾನಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಆಗಿದ್ದೇ ಬೇರೆ, ಕೆಲದಿನಗಳ ನಂತರ ಅರಸರ ಕಡೆಯಿಂದ ಏರಫಟ್ಟೆ ಕ್ಕೇತ್ತಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಶತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದರನ್ನು ಕಂಡು “ಕಣ್ಣಮತಕ್ಕೆ ಜಹಗೀರು ಹಾಕಿಕೊಡುವ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಾನಿಧ್ಯ ಇರಬೇಕು, ಕಾರಣ ಸುರಪುರದ ದರ್ಬಾರಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ” ಎಂದು ಆಮಂತ್ರಣವನ್ನಿತ್ತರು.

ಅದರಂತೆ ಒಂದು ದಿನ ದರಬಾರದಲ್ಲಿ ವಿಪ್ರರು ಕೆಕ್ಕಿರಿದು ಬಂದಿದ್ದರು. ಕಣ್ಣಮತಕ್ಕೆ ಜಹಗೀರು ಕೊಡುವ ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಿರಿ ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಮಹೋದಯರಿಗೆ ಅರಸರು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಮಂತ್ರಿಯು, “ಶ್ರೀಮತ್ಕಣ್ಣ ಮತವು ಇಡೀ ಭರತ ಏಂಡಕ್ಕೇ ಏಕೈಕ ಮತ, ಇದರ ಶಿಷ್ಯರು-ಭಕ್ತರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಲು ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ವೈಭವದಿಂದ ನಡೆಯಲು ಹುಣಸಿಹೋಳೆ ಗ್ರಾಮ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರ ಸುತ್ತಲಿನ ಗ್ರಾಮಗಳಾದ (1) ದಾದಲಾಪುರ, (2) ತಿಂಥಣಿ, (3) ಸಾಂತಪುರ ಮತ್ತು (4) ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ಎಂಬ (4) ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣ ಮತಕ್ಕೆ ಜಹಗೀರನ್ನು ಸುರಪುರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕಡೆಯಿಂದ ಹಾಕಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ....” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಶತೀರ್ಥರು, “ಅರಸರೇ,

ನಮಗೆ ಹುಣಿಹೊಳೆ ಗ್ರಾಮ ಪ್ರಥಾನವಾಗಿ (4) ಗ್ರಾಮಗಳೇ ಜಹಗೀರು ಇರಲಿ. ಇದು ವಿಶ್ವಲ ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರೇರಣೆ. ನಿಜವಾಗಿ ನಮಗೆ ಯಾವ ಭೂಮಿ-ಕಾಂಚನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೋಹವಿಲ್ಲ, ನಾವು ನಿವೋಽಹಿಗಳು, ಅರಸರ, ಭೀಮಾಚಾರ್ಯರ ಹಾಗೂ ಇತರ ವಿಪ್ರರ ಗೌರವ-ಭಕ್ತಿ-ಆದರಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಈ ಜಹಗೀರನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅರಸರಿಗೂ-ಪರಿವಾರಕ್ಕೂ, ಎಲ್ಲ ವಿಪ್ರರಿಗೂ, ವಶನ್‌ದಾರರಿಗೂ ಶ್ರೀಗೋಪಾಲಸ್ವಮಿಯು ಆಯುರಾರೋಗ್ಯ, ಅಷ್ಟೇಶಯ್-ಸುಖ ಸಂಪತ್ತಗಳನ್ನು ದಯವಾಲಿಸಲಿ, ಇತಿ ನಾರಾಯಣ ಸೃಂಗಂ” ಎಂದು ಆಶೀರ್ವಚನ ನೀಡಿದರು.

ಹುಣಿಗಿ ಪ್ರಥಾನವಾಗಿ ಇದ್ದದ್ದು, ‘ಹುಣಿಹೊಳೆ’ ಎಂದಾದ್ದು (40) ಗ್ರಾಮಗಳ ಒಬಲು (4) ಗ್ರಾಮಗಳಾದ್ದು ಮತ್ತು ರಿಗಳು ಕೂಡಿ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಜನರು ಮಾತಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಶತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದರು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ.1815 ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಹುಣಿಹೊಳೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಂಗ್ರೇಸಿದರು. ತಮಗಾಗಿ ಒಂದು ಪರ್ಣಕುಟೀರವನ್ನೂ ಶಿಷ್ಯರು-ಭಕ್ತರಿಗಾಗಿ ಇದಾರು ಪರ್ಣಕುಟೀರಗಳನ್ನೂ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀಕಣ್ಣಮಠ ಹುಣಿಹೊಳೆಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರವಾದ ನಂತರ, ಒಂದು ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಶತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದರು ಮಾಲಿಕಾ ಮಾಜಾ ನಂತರ, “ಸುರಪುರದ ಭೀಮಾಚಾರ್ಯರೇ, ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಮಾನ ಗೌರವ-ಭಕ್ತಿಗಳು ಕಣ್ಣಮಠದ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ನಿಮ್ಮ ನೇತೃತ್ವವು ನಮ್ಮ ಸುರಪುರ ನಗರ ಪ್ರವೇಶದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿತ್ತು, ನಿಮಗೆ ಏನಾದರೂ ಘಲವನ್ನೀಯುವಂತೆ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಲಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿದೆ. ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ದ್ವಾನ್ನು ಕೇಳಿರಿ” ಎಂದರು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರೆಲ್ಲರೂ, ‘ಈ ಬಾಹ್ಯಣ ಮಹಾ ಘಾಟಿ. ಮತಕ್ಕೆ ಜಹಗೀರು ಕೊಡಿಸಿ, ಮಷ್ಟಳ ಭೂಮಿ-ಬಂಗಾರ-ಬೆಳ್ಳಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಏನು ಬೇಡುತ್ತಾನೋ !’ ಎಂದು ಗುಜು ಗುಜು ಮಾತಾಡಿದರು. ಭೀಮಾಚಾರ್ಯರು ಎದ್ದು ಶ್ರೀಪಾದರ ಸಮೀಪ ಹೋಗಿ “ಗುರುಗಳೇ ನಿಮ್ಮ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನನಗೆ ದೀಕ್ಷೆ ನೀಡಿ ಮೋಕ್ಷಧಿರ್ಯನಾಗಿ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿರಿ” ಎಂದು ಶಿರಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮವನ್ನು ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಭೆ ಸ್ತಂಭಿಭೂತವಾಯುತ್ತಿ. ಶ್ರೀವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಶತೀರ್ಥರು, “ಭೀಮಾಚಾರ್ಯರೇ, ನಿಮ್ಮ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾತ್ರಿಯಾಗಲಿ. ಒಂದು ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ದೀಕ್ಷೆ ನೀಡುತ್ತೇವೆ” ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದರು.

ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ.1818 ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಭೀಮಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಶ್ರೀವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಶತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದರು ‘ಕೃಷ್ಣದ್ವೈಪಾಯನತೀರ್ಥ’ ಎಂಬ ನಾಮಾಭಿದಾನವನ್ನು ನೀಡಿ ಇವರು ಮೋಕ್ಷಧಿರ್ಯಾಗಿ ಲೋಕ ಕಲ್ಯಾಣ-ಲೋಕಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಲಿ ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು.

ಕೃಷ್ಣದ್ವೈಪಾಯನತೀರ್ಥರು ತಾವು ವ್ಯಂದಾವನಸ್ಥರಾಗುವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ಶ್ರೀ.ಶ.1833 ರ ವರೆಗೆ, ಸಂಮಾಣ 15 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕ, ತೆಲಂಗಾಣ, ಆಂಧ್ರ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಅನೇಕ ಮಹತ್ವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತ್ತೆ ಮೂಡಿಸಿದರು. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಮ್ಮ ದೀಕ್ಷಾ ಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಶತೀರ್ಥರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಅವರ ಸೇವೆಗೇಯುತ್ತ, ಗುರುಗಳ ಆಶೀರ್ವಾದದಂತೆ ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣ, ಲೋಕಸಂಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಶತೀರ್ಥರು ಪೀಠಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀ.ಶ.1833 ಫಾಲ್ಗುಣ ಶುಕ್ಲ ಮಾಣಿಕ್ಯ (ಹೋಳಿ ಹುಣಿಮೆ) ದಂದು ವ್ಯಂದಾವನಸ್ಥರಾದರು.

ಸುರಪುರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಗಿನ ಅರಸರಾದ ರಾಜಾ ಕೃಷ್ಣಪನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತರದ ಶೋಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣದ್ವೈಪಾಯನತೀರ್ಥರ ವ್ಯಂದಾವನ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನೇತ್ರೆತ್ವ ವಹಿಸಿದರು. ಶ್ರೀವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಶತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದಂಗಳವರು ಮತ್ತು ಅರಸರು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಕೊಡಿ ಸುರಪುರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದ್ವೈಪಾಯನತೀರ್ಥರ ಭವ್ಯ ವ್ಯಂದಾವನವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣದ್ವೈಪಾಯನತೀರ್ಥರ ಆರಾಧನೆಯು ಫಾಲ್ಗುಣ (ಮಾರ್ಗಾರಾಧನೆ) ಶುಕ್ಲ ಚತುರ್ಥಿ, ಫಾಲ್ಗುಣ ಶುಕ್ಲ ಮಾಣಿಕ್ಯ (ಮಧ್ಯಾರಾಧನೆ) ಮತ್ತು ಫಾಲ್ಗುಣ ಕೃಷ್ಣ ಪಾದ್ಯ (ಉತ್ತರಾರಾಧನೆ) ಹೀಗೆ ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಫಾಲ್ಗುಣ ಕೃಷ್ಣ ಪಾದ್ಯದ ದಿನ ಬಣ್ಣವಾಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನರು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸೀಯರು ಆರಾಧನೆಗೆ ಬಂದು ಹೋಗಲು ಸಂಕೋಚಪಡುತ್ತಾರೆ. ಬಣ್ಣ ಆಡುವುದು ನೀಂತ ಮೇಲೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 3 ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ಕೃಷ್ಣದ್ವೈಪಾಯನತೀರ್ಥರ ಮತಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಆರಾಧನೆಯು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಹೀಗೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲ ಶಿಷ್ಯರೂ-ಭಕ್ತರೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸೀಯರು ಆರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ಶ್ರೀವಿದ್ಯಾಭಾಸ್ಕರತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದರು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಹೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, “ಫಾಲ್ಗುಣ ಶುಕ್ಲ ತ್ರಯೋದಶಿಯಿಂದ ಫಾಲ್ಗುಣ ಕೃಷ್ಣ ಬಿದಿಗೆಯವರೆಗೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣದ್ವೈಪಾಯನತೀರ್ಥರ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು 5 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಫಾಲ್ಗುಣ ಶುಕ್ಲ ತ್ರಯೋದಶಿಯಿಂದ ಫಾಲ್ಗುಣ ಕೃಷ್ಣ ಪಾದ್ಯದವರೆಗೆ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು, ವೇದಿಕರು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣದ್ವೈಪಾಯನತೀರ್ಥರ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಫಾಲ್ಗುಣ ಕೃಷ್ಣ ಬಿದಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನು ಉತ್ತರಾಧನೆಗೆ ಆಮಂತ್ರಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಬಣ್ಣದ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಆರಾಧನೆಯು ಬಹು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಜರುಗುತ್ತದೆ. ಫಾಲ್ಗುಣ ಶುಕ್ಲ ತ್ರಯೋದಶಿ ಮತ್ತು ಚತುರ್ಥಿಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾರಾಧನ, ಫಾಲ್ಗುಣ ಶುಕ್ಲ ಮಾಣಿಕ್ಯ ಮತ್ತು ಫಾಲ್ಗುಣ ಕೃಷ್ಣ ಪಾದ್ಯದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾರಾಧನಾ ಹಾಗೂ ಫಾಲ್ಗುಣ ಕೃಷ್ಣ ಬಿದಿಗೆಯ ದಿನ ಉತ್ತರಾರಾಧನ ಎಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಸುರಪುರ ನಗರದ ಆಗ್ನೇಯ ದಿಕ್ಕಿಗೆ 14 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಸೂಗನೂರು ಗ್ರಾಮವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪ್ರಿಯತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನವಿದೆ. ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುಪ್ರಿಯತೀರ್ಥರ ಆರಾಧನೆಯು ಕಾರ್ತಿಕ ಶುಕ್ಲ ಪ್ರತಿಪದ (ಬಲಿಪಾಡ್ಯ) ದಂದು ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುಪ್ರಿಯತೀರ್ಥರ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ತಿಕ ಶುಕ್ಲದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬಲಿಪಾಡ್ಯ, ಭಾವನ ಬಿದಿಗೆ, ಅಕ್ಷನ ತದಿಗಿ, ಮಕ್ಕಳ ಚಪುತಿ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ, ಪಾಂಡವ ಪಂಚಮಿಯಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗಾಗಿ ಆಚರಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣದ್ವೈಪಾಯನತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದರ ಮತವು ಸುರಪುರ ನಗರದ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕ ಬಸ್ ನಿಲಾಣಿಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂದಿಗೂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣದ್ವೈಪಾಯನತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನ ಮೂರ್ಚಿಯನ್ನು ಅವರ ವಂಶಸ್ಥರೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಶ್ರೀಪ್ರಾಣೇಶಾಚಾರ್ಯ ಗುಡಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವ ಮೂರ್ತಿ ಆಚಾರ್ಯ ಗುಡಿ ಇವರು ಅಚರ್ಚರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮ

ಲೇಖಕರು : ಶ್ರೀಹರಿರಾವ ಕುಲಕರ್ನಾ ಆದವಾನಿ, ಸುರಪುರ

ಫೋನ್‌ನಂ : 9900170084

* * *